

Økonomi for geografer – opgaver til uge 51

Opgave 1 (Varian kap. 24):

- a) Definer et monopol. Hvad gælder der om prisen som variabel, som der ikke gjaldt under fuldkommen konkurrence?
- b) Opskriv profitmaksimeringsproblemet for en monopolist, og udled løsningsbetingelsen $MR(y) = MC(y)$.
- c) Forklar de to effekter der vil være på monopolistens profit, hvis han hæver produktionen, y .
- d) Betragt nu en situation med en lineær efterspørgselskurve, $p(y) = a - b \cdot y$. Udregn et udtryk for omsætningen /revenue, $r(y)$.
- e) Udregn $MR(y)$ ved at differentiere $r(y)$.
- f) Indtegn efterspørgselskurven og MR -kurven i et (y, p) – diagram. Indtegn også en stigende MC -kurve i diagrammet (se Varian figur 24.1), og indtegn ligevægten under monopoliet.
- g) Indtegn også ligevægten under fuldkommen konkurrence, og sammenlign ligevægtspriser og –mængder.
- h) Forklar hvorfor monopol-ligevægten ikke er Pareto optimal.
- i) Hvad betyder det faktum, at ligevægten ikke er Pareto optimal for størrelsen af dødvægtstabet?
- j) Identificer dødvægtstabet i figuren.
- k) Forklar hvad faste omkostninger har at gøre med monopolvers opståen.
- l) Diskuter hvordan der er en rolle for offentlig intervention via en konkurrencemyndighed.

Opgave 2 (Varian kap. 33):

- a) Hvad er hhv. en forbrugs- og en produktionseksternalitet?
- b) Giv eksempler på positive og negative eksternaliteter.
- c) Forklar hvordan eksistensen af eksternaliteter kan forårsage, at ligevægten i økonomien ikke bliver Pareto optimal.
- d) Betragt eksemplet fra Varian med et stålværk der udover stål, producerer forurening, og et dambrug, der påvirkes negativt af forureningen. Hvilke løsningsmuligheder kan man forestille sig for at eliminere pareto inefficiensen forårsaget af forureningseksternaliteten.
- e) Eksemplet ”Tragedy of the commons” er et meget berømt eksempel på en eksternalitet. Forklar hvad eksemplet går ud på.

- f) Diskuter overordnet eksistensen af eksternaliteters betydning for om den rene markedsligevægt er en "god" løsning.